

GRANICE

Dzieci potrzebują zapoznania się z regułami, które rządzą światem. Chcą wiedzieć co mogą, a czego nie mogą robić oraz co je czeka, kiedy uczynią to, czego nie powinny. Wprowadzanie zasad jest istotnym czynnikiem mającym wpływ na poznawanie przez dziecko otaczającego świata, siebie, swoich możliwości oraz relacji z innymi ludźmi. Aby proces stawiania granic i przyjmowania ich przez dziecko odbywał się bez napięć i w atmosferze życzliwości, rodzic powinien w sposób jednoznaczny i czytelny dla dziecka wprowadzać normy oraz konsekwentnie i zawsze w taki sam adekwatny do sytuacji sposób reagować na ich przekraczanie.

Na dzieci większy wpływ mają czyny niż słowa, najlepsza jest więc sytuacja, kiedy dziecko doświadcza reguł. W momencie, gdy bezskuteczne okazują się prośby i ponaglenia na przykład przy powolnym, porannym ubieraniu się przed telewizorem, efektowne może okazać się wyłączenie telewizora na czas ubierania i włączenie go dopiero w momencie, kiedy czynność zostanie zakończona. Reakcja rodzica w prosty sposób pokaże, jakiego zachowania dorosły oczekuje i co się stanie, jeśli dziecko nie zachowa się w określony sposób.

Wyznaczanie granic w domu jest początkiem uczenia dziecka zasad, które panują w szerszym świecie. Zajęty rodzic odrywający się od swoich czynności zawsze wtedy, kiedy dziecko mu przeszkadza i próbuje zwrócić na siebie uwagę, nie uczy dziecka odraczania potrzeb i cierpliwego czekania na swoją kolej. Dziecko przyzwyczaja się do natychmiastowej realizacji swojej potrzeby. Takie zachowanie, które jest akceptowane w domu, może być trudne do przyjęcia na przykład w grupie przedszkolnej. Dziecko nie nauczone odpowiedniego zachowania nie rozumie, dlaczego w grupie nie ma tego, co udaje mu się zawsze osiągnąć w domu. Zadanie rodzica to pokazywanie i ćwiczenie właściwego zachowania dziecka zarówno w domu, jak i poza nim.

Informacje zebrane przez dzieci pozwalają im odkryć, jaką mają siłę w relacji z dorosłym. Kiedy dzieciom oddaje się zbyt wcześnie zbyt dużo władzy zaczynają one przeceniać swój autorytet i rozpoczynają swoistą próbę sił. Polega ona na nieustannym sprawdzaniu sytuacji, badaniu, czy dorosły ustąpi, i tym samym sprawdzaniu, kto tu rządzi.

Najważniejszą jednak funkcją granic jest to, że dają one dziecku poczucie bezpieczeństwa. Rodzic bezrefleksyjnie wykonujący to, czego dziecko od niego oczekuje staje się źródłem silnego niepokoju. Dzieci oczekują od dorosłych, aby to oni podejmowali decyzję i konsekwentnie się jej trzymali. W miarę rozwoju dziecka wytyczanie granic

powinno odbywać się w sposób dynamiczny. Na co innego bowiem można pozwolić dwulatkowi, a na co innego sześciolatkowi.

Rodzice powinni dać dziecku kompas do poruszania się po świecie, a nie postawić je przy sterze i pozwolić mu samodzielnie decydować o kierunku podróży.

Na podstawie artykułu „Granice” z czasopisma „Przyjaciel”

Przygotowała: Iwona Stadnik